

Aan

De fractie van de Ouderen Partij Diemen

Onderwerp
Vragen over Energie-armoede

Datum
2 april 2019

Geachte leden van de fractie,

Op 25 februari 2019 is door uw fractie een aantal vragen gesteld aan het college over Energie-armoede. Onderstaand vindt u de antwoorden van het college op deze vragen:

1. Kunt u aangeven hoeveel huishoudens in de problemen komen door de stijging van de energiekosten?

Het college kan niet voorspellen hoeveel huishoudens in Diemen mogelijk in de problemen zouden kunnen komen door de stijging van energiekosten in de loop van dit jaar. Signalen over stijgingen dan wel dalingen van het aantal betalingsachterstanden bereiken de gemeente in de regel via schuldhulpverleners. Op dit moment zijn er geen signalen. Overigens is er ook niet per definitie een causaal verband tussen een stijging van energiekosten en betalingsachterstanden. Mochten er wel problemen ontstaan dan is het energiebedrijven in ieder geval niet toegestaan in de winter mensen af te sluiten bij betalingsachterstanden. In 2019 wordt nader onderzocht in hoeverre de AVG toestaat dat energiebedrijven actief informatie mogen delen met de gemeenten over betalingsachterstanden die nog niet leiden tot afsluiting.

2. Welke maatregelen kunt u nemen om de stijgende energiekosten te beteugelen?

Waar heeft de gemeente geen invloed op ?

De prijs van energie komt tot stand vanuit de marktprijs met daarop toeslagen voor infrastructuur, distributie, heffingen en dergelijke. Hierop heeft een gemeente geen invloed.

Waar hebben inwoners invloed op ?

Inwoners kunnen wel zelf hun energiekosten beïnvloeden door jaarlijks naar de op dat moment meest gunstige aanbieder door een energieleverancier te zoeken.

Waar hebben inwoners invloed op en voert de gemeente ondersteunend beleid ?

Inwoners kunnen de energiekosten verminderen door:

- ander (stook)gedrag
- technische besparingsmaatregelen en zonnepanelen op eigen dak
- eigen duurzame energie opwekken via een energiecoöperatie.

Hieronder volgt een toelichting

Ander stookgedrag

Aandachtspunt bij technische maatregelen is dat bewoners vervolgens dikwijls hun gedrag veranderen (bijvoorbeeld de thermostaat hoger zetten, langer douchen onder een spaardouche en een spaarlamp niet meer uit doen). Hierdoor kunnen de effecten van technische maatregelen tegenvallen of zelfs negatief uitpakken. Naast de energieprestatie van een woning of appartement zijn dus ook bewustzijn en gedrag bepalende aspecten voor het daadwerkelijke energieverbruik. Het college stimuleert bewustwording en gedragsverandering rondom energieverbruik via subsidiering van Klimaatgesprekken. Klimaatgesprekken is een in Engeland ontwikkelde reeks van 6 workshops waarin ook energiegebruik aan de orde komt. Deelnemers maken persoonlijke keuzes die bij hen passen. Dit gebeurt in kleine groepen onder begeleiding van een coach. Uit onderzoek van de universiteit van Southampton blijkt dat deelnemers aan de gespreksgroepen hun ecologische voetafdruk blijvend gemiddeld met meer dan 20 procent verkleinen. In de gemeente Diemen is momenteel een getrainde vrijwillige coach actief. De gemeente heeft afgesproken de kosten (45 euro voor cursusmateriaal en administratieve kosten) van de eerste 100 deelnemers voor haar rekening te nemen. Er is geen specifiek voorkeursbeleid voor mensen met een smalle beurs.

Technische besparingsmaatregelen en zonnepanelen op eigen dak

In het geval van koopwoningen biedt de gemeente ondersteuning via de collectieve inkoopacties voor technische maatregelen (isolatie en zonnepanelen) die zich snel hebben terugverdiend en daarna tot blijvend lagere energiekosten leiden. Dit zijn tevens de eerste stappen op weg naar toekomstbestendige en aardgasvrije woningen. De gemeente biedt ook duurzaamheidsleningen aan om de maatregelen te kunnen betalen.

Eigen duurzame energie opwekken via een energiecoöperatie.

In Diemen is sinds kort een energiecoöperatie actief, zie: <https://diemen.ecostroom.nu/>. De gemeente is voornemens de duurzaamheidslening zodanig aan te passen dat ook huurders (en woningeigenaren met een dak dat te weinig ruimte heeft of niet geschikt is voor zonnepanelen) er gebruik van kunnen maken voor de aanschaf van voorzieningen om eigen energie op te wekken binnen een energiecoöperatie.

Waar heeft de gemeente invloed op ?

Maatregelen van de gemeente om energie-armoede tegen te gaan zijn:

- Energie-eisen voor nieuwbouw en prestatie-afspraken met corporaties
- Aandacht voor energie-armoede bij preventieve huisbezoeken

Hieronder volgt een toelichting:

Energie-eisen nieuwbouw en prestatie-afspraken met corporaties

Waar mogelijk (bijvoorbeeld als de gemeente grondeigenaar is) zet de gemeente in op strengere dan wettelijke energie-eisen bij nieuwbouw van (sociale) woningen en appartementen. Daarnaast zijn woningcorporaties actief om hun bestaande woningvoorraad te verduurzamen (zoals recent de renovatie van de flat aan de Loethoelistraat). De financiële ruimte van corporaties voor het maken van prestatie-afspraken op het gebied van verduurzaming is echter beperkt. Mogelijk dat er straks vanuit het klimaatakkoord meer financiën beschikbaar komen om de sociale woningvoorraad versneld te verduurzamen.

Aandacht voor energie armoede bij preventieve huisbezoeken

Aan de SWD wordt gevraagd in de preventieve huisbezoeken voor 70+ extra aandacht te besteden aan potentiële energie armoede en als dit structureel wordt gesignaleerd dit terug te koppelen aan het college.

3. Bent u bereid een meldpunt hoge energiekosten in te stellen?

Nee. Het college deelt de terechte zorgen aangaande energie-armoede. Het instellen van een meldpunt is echter geen effectieve inzet van middelen om het probleem daadwerkelijk aan te pakken. Het college stelt zich op het standpunt dat dit een landelijke aangelegenheid betreft. Als de energiekosten binnen bepaalde groepen leiden tot structurele problemen dan zullen oplossingen ook landelijk moeten worden geïnitieerd.

4. Bent u bereid inwoners van Diemen met een laag inkomen te compenseren voor de hogere energiekosten?

Het college betreurt het dat de landelijke ramingen van het kabinet rondom de ontwikkelingen van energiekosten in 2019 mogelijk niet correct zijn. Het college is op dit moment echter niet bevoegd en daarmee in staat inwoners van Diemen met een laag inkomen te compenseren voor mogelijk hogere energiekosten in 2019. Er is bij energiekosten namelijk sprake van algemene kosten van het bestaan die uit de bijstandsnorm of overig inkomen uit arbeid, pensioen of andere bronnen moet worden voldaan. Als er sprake is van een stijging in deze kosten dan is het Rijk aan zet om compensatie te bieden door bijvoorbeeld verhoging van het minimumloon, de bijstandsnorm of het Aow pensioen. Het college stelt zich op het standpunt dat inkomenspolitiek een kerntaak van het Rijk is en daar zal ook de oplossing vandaan moeten komen. Een korte rekensom laat bovendien zien dat een dergelijke compensatie om aanzienlijke bedragen gaat. Voor het fictief compenseren van het "energie-gat" van 1000 huishoudens in Diemen met een laag inkomen, begroot op € 300 per huishouden per jaar, zou een extra budget in de orde van € 300.000 noodzakelijk zijn. Dit is nog exclusief uitvoeringskosten. In het verleden (voor het laatst in 2014) is overigens een enkele keer bij een strenge winter wel een extra Rijksbijdrage aan gemeenten verstrekt. Hiermee werden minima met een eenmalige bijdrage (koude-toeslag) gecompenseerd.

Het college zal de ontwikkelingen rondom de gestegen energiekosten nauwlettend volgen. Als het rijk bereid is compensatie te bieden en het college hier een rol in krijgt dan wordt de raad nader geïnformeerd over de wijze waarop dit wordt uitgevoerd.

Het college vertrouwt erop u met bovenstaande beantwoording voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Diemen,
de secretaris, de burgemeester,

J.D. de Kort

E. Boog